

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תקסא

עש"ק פ' פקודי, פ' שקלים, בדרי"ח אדר שני ה'תשס"ה

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ק"ב שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונ"ה שנה לנשיאותו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכי"ר

לעילוי נשמת

הו"ח ר' שמואל פסח ב"ר יעקב דוד ע"ה

נפטר ביום ג' תשרי - צום גדלי' ה'תשנ"ה

וזוגתו האשה החשובה מרת פריידל חדוה

ב"ר זאב וואלף ע"ה

נפטרה ביום ד' אדר שני ה'תשנ"ה

פיס

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י חתנם ובתם

הרה"ת ר' שניאור זלמן הלוי וזוגתו מרת אסתר שיינדל

ומשפחתם שיחיו שגלוב

Eli Shagalov

B"H

HAIMISHE DRIVER
CAR SERVICE

24 Hour Service

15 Passenger Available

CellPhone: (323) 842-3666

Email: haimishedriver@yahoo.com

ב"ה

3

דבר מלכות

לפרסם עד שהענין יגיע לידיעת כל אחד ואחת / משיחת פורים החשמ"ז

8

זמן הגאולה

הרמב"ם זועק לכל יהודי בכל רגע... / פרשת השבוע והזמן הנוכחי באור הגאולה

11

המעשה הוא העיקר

הגאולה תבוא בזכות פעולתן של נשים צדקניות שבכדורנו / הוראה למעשה בפועל

13

ניצוצות של משיח

מקומו של ה"אוהל מועד" / קטעים קצרים ופחגמים בעניני גאולה ומשיח

14

כתי"ק - פרסום ראשון

להפיץ החומ"צ ולעשות לו ית' דירה בתחתונים / מעלה ההנהגה לשיחת אדר"ח אדר החשמ"ם

המדור "ניצוצות של משיח" מוקדש

לזכר נשמת הרה"ג הרה"ת ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולאה ע"ה בלוי רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך ריבוי שנים - נפטר ביום ג' אייר ה'תשס"ג לסדר "אמור אל הכהנים" יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוככם, בגאולה האמיתית והשלימה

המדור "כתי"ק - פרסום ראשון" מוקדש

לעילוי נשמת האשה מרת מרים בת ר' אליהו וג'מילה ע"ה אלבז

נפטרה במוצאי שבת קודש פ' בלק, אור לט"ו תמוז ה'תשס"ד - ת. נ. צ. ב. ה. יה"ר שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והיא בתוככם, בגאולה האמיתית והשלימה נדבת: מרים, מרדכי, יעקב ודניאל בני מאיר ופרלה שיחיו לוי

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל': 718-989-0194
סניף ארץ הקודש: ת.ד. 966 קרית שמואל, מיקוד: 26109 • טלפקס: 8715-770 (04)
דואר אלקטרוני: yeichi@770.org.il • אינטרנט: http://www.torah4blind.org

[נתן לכאו"א מהשלוחים שיחיו: ספר לקו"ש כרך ס"ו (בראשית), לקו"ש ס' משפטים שנה זו, שלשה ספרות של עשר לירות, ושלשה ספרות של עשר דאלאר דאוסטרליא.

אח"כ נתן לכאו"א מהם עוד שלשה דאלאר, ואמר: דאס איז אויף הוצאות און אויף צדקה-דא. - זכור-לך ^לאיך ^לגוי'ם ^לה' ^לנתי'ם *
אח"כ אמר: גדול זכותם ואשרי חלקם מן די עלטערן וואס האבן אויפגע- האדעוועט אזוינע קינדער.

ויה"ר אז אע"פ וואס "בכל אדם מחקא חוץ מבנו זמלמירו" - זאלן די עלטערן זיי יע מחקא זיין איין זייערע קינדער, און במילא סאן נאכמער דא במקומם, וואס דאס איז דאך אויך א שליחות מן מפה"ם הקב"ה, די שליחות מן לעשות לו ית' דירה בתחתונים".

[נתן לכאו"א מה שלשה דאלאר. להשגחת שיחיו איר זאלס מן זיי קלייבן נחם לאורך ימים ושנים טובות. ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם

(1) יחזקאל א, א. וראה קצוה"ע לחגיא ע" ש: לקו"ס (ה"ב ע' 591 ואילך. ח"ד ע' 1323 ואילך) לקוסי לוי"ט אגרות ע' דעז.
(2) ישעי' א, כד. וראה לקו"ה ר"ס דברינס. ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם
(3) אבות ס"א סי"ז.
(4) דמיני' סתבריכו' כל ימי' מ' הרומה.
(5) מכילהא ופרש"י ר"ס משפטים. ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם
(6) איוב יא, ו. וראה ספו"ר רמט"ו (רפ"א) ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם
ראה פירושי' ב' כ' כידן שכתוב בזה ע"ס ה' יחזקאל ע"ס ה' יסעו כמאן דקיביל להו דמי.
90 ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם
91 עקב יא, יב.
92 סנדרין קה, ב. ובכ"ס.
(7) ע"ה ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם
(8) ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם ^לה' ^לנתי'ם

להפיץ התומ"צ ולעשות לו ית' דירה בתחתונים

לפנינו צילומים מיוחדים (מוקטנים) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על סיום השיחה השלוחים שי' הנוסעים לאוסטרליא – אדר"ח אדר ה'תש"מ, ועל ההערות לשיחה זו – במלאת חצי יובל שנים לאמירתה ולנסיעת השלוחים (השיחה נדפסה בלקו"ש חכ"ד ע' 512 ואילך)

פענוח הצילום שלפנינו (הכתי"ק בא בהדגשה):

בקטע הראשון, אחרי התיבות "עשר לירות" הוסיף כ"ק אד"ש בכתי"ק: **ישראליות**. בתחילת הקטע השלישי אחרי התיבות "אח"כ אמר" הוסיף כ"ק אד"ש בכתי"ק: – **לההרים שי' שהיו נוכחים**.

בקטע לאחמ"כ אחרי התיבות "יע מתקנא" הוסיף כ"ק אד"ש בכתי"ק: (דקדושה¹³).

בסוף מחק כ"ק אד"ש את התיבה "להאמהות" וכתב: **"לסבים וסבתות** שיחיו **שנוכחו"**. ואת השורה הקודמת העביר הרבי לסוף ותיקן בכתי"ק: ונתן לכאו"א **מכהנ"ל** שלשה דאלאר.

על הנאמר בתחילת השיחה: "זאל די שליחות זיין מיט גרויס הצלחה, אָנהויבנדיק פון דעם פּאַרן אַהינצו¹", הוסיף כ"ק אד"ש הערה בכתי"ק: 1) **מתאים להכוונה שגם במשך זמן הנסיעה מתעסקים בהפצת היהדות – באופן המתאים**.

בענין ד"כפליים לתושי" שהוזכר בברכה, כתב כ"ק אד"ש מה"מ בהערה 6) איוב יא, ו. וראה שמו"ר רפמ"ו (דכפליים אינו מוגבל בשתי פעמים ככה. ומובן שאין סתירה מדחז"ל הובא באגה"ת ספ"ט).

בקטע המדבר על ביקורם של השלוחים באה"ק בדרך למקום שליחותם, אמר כ"ק אד"ש מה"מ שהביקור צ"ל באופן של קביעות, והוסיף כאן את הערה 7) **ע"ד מחז"ל שלא יעשו הר הבית קפנדריא (ברכות נד, א. וראה שם סב, ב)**.

כמה תיבות אח"כ על המילים "ובפרט אז"ע"פ ה' יסעו", הוסיף כ"ק אד"ש מה"מ בהערה 8) **להפיץ התומ"צ ולעשות לו ית' דירה בתחתונים**.

על התיבה שהוסיף כ"ק אד"ש בסיום השיחה "דקדושה", כתב בכתי"ק הערה: 13) **ע"ד קנאת סופרים תרבה חכמה (ב"ב כא, א. וראה משלי כג, יז. אוה"ת בראשית ד"ה ותקנא רחל (ריח, ב ואילך). (וש"נ)**.

לפרסם עד שהענין יגיע לידיעת כל אחד ואחת

אשר ע"י מעשה אחד ויחיד, דיבור אחד ויחיד, או מחשבה אחת יחידה, ביכלתו להביא ישועה והצלה לעולם, כפס"ד הרמב"ם! • ולהוסיף ולהדגיש שעומדים בזמן ד"עקבתא דמשיחא", וכזה גופא - עקבתא דעקבתא דמשיחא, ולכן, הרי זה דבר ברור שהדבר היחיד שעדיין לא נעשה הוא, להביא לידיעתו של כאו"א מישראל שקיום הלכה זו ברמב"ם הוא ענינו הפרטי! • רואים במוחש שזהו הזמן הכי מוכשר והזמן הכי אחרון להביא את הגאולה ע"י "מעשה אחד" • ובפשטות: כשלומדים את הגמרא בסיום וחותרם מסכת סוטה רואים שהכוונה לרגעים אלו • משיחת פורים ה'תשמ"ז – בלתי מוגה

אמנם, לימוד ענין זה היה רק **מזמן לזמן**, עד שבא כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו והכריז ב"שטורעם" – "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה!" וציוה להדפיס ולהפיץ את ההכרזה בפירסום גדול וב"שטורעם" דוקא, ולמרות שהיו לו מפני זה קשיים (אינני רוצה להשתמש בביטוי חריף יותר, אף שהיו לו הרבה יותר מסתם קשיים^{2*}), אעפ"כ המשיך לפרסם את ההכרזה הזו וציוה להדפיסה כדי שתשאר לדורות הבאים אחריו, והענין נמצא בדפוס גם עכשיו, רק שצריך להוריד את הספר מהמדף ולקרוא זאת עוה"פ (אבל לא רק בתור חזרה על הישנות, שהרי אם דברי צדיקים בכלל עומדים לעד, עאכו"כ בענין עיקרי כל כך שהוא עצמו ציוה להדפיס).

א. כיון שהיום אפשר להשפיע על אוה"ע לקיים ז' מצוות בני נח, מובן שנהי' שינוי, למעליותא, במצב העולם, וכן ישנו שינוי, למעליותא, במצב בני ישראל¹ – והלא דבר הוא.

והביאור בזה יובן בהקדים ביאור כללות הענין דמצב העולם לפני הגאולה (כדלקמן).

הגמרא (בזמנה) קבעה ש"כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה"², לאחר זה באו רש"י, תוס', הפוסקים, הראשונים והאחרונים, עד לאחרוני האחרונים, ובמשך הדורות כולם למדו ענין זה כפי שהוא בגמרא, ברמב"ם, בפוסקים ועד לאחרוני האחרונים.

1) כמדובר בארוכה לפני הגאולה – ס"י ואילך (התוועדות תשמ"ז ח"ב ע' 613 ואילך).

2) סנהדרין צז, ב.

*2) ראה ע"ד" גם בצילום הכתי"ק שמופיע בסוף מדור זה.

מקומו של ה"אוהל מועד"

וענין זה הוא בהדגשה יתירה כשנמצאים ב"אוהל מועד", "בית ועד למבקשי ה'", שבבית-הכנסת ובית-המדרש דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבו עסק בתורה עבודה וגמ"ח במשך עשר שנים האחרונות בחיים חיותו בעלמא דין, ו"קדושה לא זה ממקומה" – ה"ז מקום מסוגל ביותר להתגלות ד"אוהל מועד" בבית המקדש השלישי, בגאולה האמיתית והשלימה. (משיחת ש"פ ויקהל-פקודי ה'תשנ"א - בלתי מוגה)

מדוע נהגו למנות למנין דוקא בפסוק "הושיעה את עמך גו"...

בדורות האחרונים דעקבתא דמשיחא, חושך כפול ומכופל דזמן הגלות, לאחר ש שכבר **מזמן** "כלו כל הקיצין" – אזי כאשר עשרה משראלי מתאספים יחדיו – שאז מודגש הענין דהשראת השכינה, כמבואר באגה"ק (סכ"ג) גודל העילוי דהשראת השכינה במעמד עשרה מישראל, אף שאינם מדברים בדברי תורה, ועאכו"כ כאשר מתאספים לבית-הכנסת כדי להתפלל להקב"ה, הנה לכל לראש מבקשים הם: "הושיעה את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד העולם!"

ולכן נהגו למנות בפסוק זה דוקא – מכיון שבו מתבטאת בקשתם של בני"ע על כללות ענין הגאולה: "הושיעה את עמך גו"!"

(משיחת ש"פ ויק"פ, פ' החודש ה'תשמ"ג - בלתי מוגה)

אלו שיושנים – יטלו ענני שמיא עם מיטותיהם...

[.] תיכף ומיד ממש זוכים לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו – "ארו עם ענני שמיא". ואלו שיושנים וחולמים על ענינים אחרים – יטלו ענני שמיא עם מיטותיהם... כך, שיוכלו להמשיך ולישון במנוחה על "ענני שמיא" ... וכשיתעוררו משנתם, יתפסו שעוסקים בענין אחר לגמרי (לא בענינים שחולמים אודותם...) – שעומדים בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש, ובבית המקדש!

(משיחת ש"פ ויק"פ, פ' פרה, מבה"ח ניסן ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

יקחו גם את המכונית של "הצלה" וישימוה על גבי "ענני שמיא"!

ויה"ר שההשתתפות בענין של צדקה הנ"ל וכיו"ב, תהי' הפעולה אשר תכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, ותביא "תשועה והצלה", שאז – ישתמשו במכונית של "הצלה" כדי להסיע – במהירות גדולה – יהודים בריאים ושלמים אל גאולה האמיתית והשלימה, ע"ד מ"ש "והביאו את כל אחיכם גו' ברכב גו' ובכרכרות על הר קדשי גו' כאשר יביאו גו' את המנחה בכלי טהור בית ה'".

ואף שהגאולה תהי' "עם ענני שמיא" – יקחו גם את המכונית של "הצלה" וישימוה על גבי "ענני שמיא"!

(משיחת ש"פ פקודי, פ' שקלים ה'תשד"מ - בלתי מוגה)

ומזה מובן, שכל הקיצין שנאמרו בכל הדורות החל מזמן הגמרא ועד לקץ הנ"ל שנתפרסם ונדפס ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, לא נאמרו לשעתם בלבד, אלא שהענין הוא בכל התוקף גם בשנים הבאות, ואם-כן, מתחזקת עוד יותר ("ווערט נאך שטורעמ'דיקער") השאלה "עד מתי?!"

ועיקר השאלה היא כיון שמדובר אודות קץ שנאמר ע"י נשיא דורנו וגם מאז כבר עברו עשרות שנים!

ג. והנה, חפשי מה יכול להיות הביאור בדבר עד שהביאור היחיד שמצאתי הוא, שמעתי הענין עבר מ"הנשיא הוא הכל" אל "הכל", היינו לכל אחד ואחד מישראל.

כלומר:

כל עוד הי' הענין ד"הנשיא הוא הכל" וכל אנשי הדור היו מסורים אליו וכו', אפשר הי' לצאת י"ח עי"ז ולומר שהענין שייך לנשיא הדור בלבד, אלא שאעפ"כ בפועל "עדיין לא בא", אבל לאחר ירידת הדורות, כאשר המצב הוא ד"אכשור דרא" בתמי', וביחד עם זה הולכים ומתקרבים לזמן ד"בעתה" ו"אחישה" (כמבואר בסוף דרושי פורים שבשערי אורה¹⁰) – הרי עכשיו נהי' הכרח גדול יותר לעסוק בזה, וממילא הדבר נמסר לכאו"א מישראל.

ובנוגע לפועל – יש לפרסם, ביתר שאת ויתר עוז, עד שהענין יגיע לידיעתו של כאו"א מישראל, אשר ע"י מעשה אחד ויחיד, דיבור אחד ויחיד, או מחשבה אחת יחידה, ביכלתו להביא ישועה והצלה לעולם, כפס"ד הרמב"ם! ולהוסיף ולהדגיש שעומדים בזמן ד"עקבתא דמשיחא", ובוה גופא – עקבתא דעקבתא דמשיחא, ולכן, אפילו אם עד היום הי' יכול לצאת י"ח בעבודתו של נשיא דורנו (שאפילו פירסם "קץ" וכו', כנ"ל) – הנה

(10) ד"ה יביאו לבוש מלכות פצ"ד ואילך.

וכמדובר כמ"פ – דוקא לדבר בולט לא שמים לב:

ענין הקיצין נמצא כבר בכמה וכמה ספרים³, החל מהרס"ג⁴, וכן הרמב"ם⁵ וכן בספר "מגילת המגילה"⁶, ועוד, לאח"י התפרסם גם "קץ" בשם אדמו"ר הזקן⁷, ועושים מכל זה "שטורעם" – אבל לא שמים לב שגם בשיחות שנדפסו בדורנו (וע"ע היו בכתב או נעתקו בקופיר ביותר מהעתקה אחת) – ישנם קיצין החל מ"קץ" שנאמר ע"י אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע על שנת תרס"ו⁸ (וכיו"ב, כמוזכר כמ"פ) ועד לקץ שנדפס בימינו ב"הקריאה והקדושה" על שנת תש"ג, תש"ד וכו' (כנדפס שם).

וא"כ רואים שמאז ש"כלו כל הקיצין" בזמן הגמרא, עברו שנים רבות כל כך, עד שבשנת תרס"ז ישב אדמו"ר נ"ע בהתוועדות ואמר "קץ" על שנה ההיא – אבל הענין נשאר רק אצל אלו שהשתתפו בהתוועדות או אצל אלו שהגיע לידם העתק השיחה, ואחר כך לא דיברו ע"י במשך עשרות שנים, עד שבא כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו והחל ב"שטורעם" ד"לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה".

וכאמור – ההדגשה היא על הפירסום בדפוס דוקא, והוא עצמו (במקום אחר)⁹ גילה את פתגם הצמח-צדק שענין הנדפס הוא **לדורות** – ובוה התכוין לרמז אודות תוקף הדברים שבדפוס גם לאחר חיים חיותו בעלמא דין!

(3) כמה מהם הובאו ונסמנו בהערות הרב מרגליות ל"שור"ת מן השמים (ירושלים תשי"ז) לסי' עב.

(4) האמונות והדעות מאמר ח פרק ג.

(5) אגרות תימן פ"ג (קרוב לסופו).

(6) לר' אברהם ב"ר חייא הנשיא (ברלין תרפ"ד).

(7) ראה סה"ש תורת שלום ע' 237 (ובסה"מ פר"ת ע' שיט).

(8) ראה המשך תרס"ו בהוספות ס"ע תרל.

(9) אג"ק שלו ח"ב ע' שפב.

כמ"ש הלא את השמים ואת הארץ אני מלא", אעפ"כ, "מניח (הקב"ה) העליונים ותחתונים ומייחד מלכותו כו" **ומבקש** מילדה קטנה שתדליק נרות שבת קודש, ותברך "אשר קדשנו במצוותיו וצווננו להדליק נר של שבת קודש" **ובפעם הראשונה** – גם ברכת "שהחיינו"⁶, ועי"ז תאיר את העולם כולו!

ועד"ז מובן בנוגע למבצע טהרת המשפחה – שזהו כללות תפקידן של נשי ישראל – "פרו רבו ומלאו את הארץ וכבשוה"⁷ (שזוהי המצוה הראשונה בתורה), ועי"ז כובשים ומבטלים את כללות ענין הגלות – כמרז"ל⁸ "אין בן דוד בא עד שיכלו כל נשמות שבגוף".

ג. והנה, כשם שיציאת מצרים היתה בזכות נשים צדקניות שהיו באותו הדור⁹, שהן העמידו "בתים" בישראל, בתי כהונה לוי' ומלכות¹⁰ – כמו כן מובן בנוגע לגאולה מגלותנו זה (גלות האחרון), שהגאולה תבוא בזכות פעולתן של נשים צדקניות שבדורנו¹¹, שהן מעמידות "צבאות השם" שיהיו ראויים לקבל פני משיח צדקנו, ועי"ז זוכים לצאת מן הגלות אל הגאולה – "בנערינו ובזקנינו ובבנותינו"¹².

ובקרוב ממש – אפילו ביום השבת, וכמובן, שכאשר משיח צדקנו יבוא ביום השבת, לא ישאלו קושיות כו"¹³ – העיקר לצאת מן הגלות רגע אחד קודם!

וכאמור לעיל שהגאולה תהי' עוד בימי חודש אדר, ד"בריא מזלי" ו"תקיף מזלי", וכידוע שחודש **אדר** קשור עם הענין ד"אדיר במרום ה"¹⁴. ואז יהיו ימי חודש ניסן בדרך ממילא במעמד ומצב של גאולה.

(משיחת ש"פ ויק"פ, פ' החודש ה'תשמ"ב - בלתי מוגה)

- 6) ראה סה"ש תשנ"ג ע' 481 הע' 38.
- 7) בראשית א, כח.
- 8) יבמות סב, א.
- 9) ראה סוטה יא, ב. שמו"ר פ"א, יב.
- 10) פרש"י שמות א, כא.
- 11) ראה יל"ש רות רמז תרו בסופו: "אין הדורות נגאלין אלא בשכר נשים צדקניות שיש בדור". ובפרט בדורנו זה, דור האחרון של הגלות, שהוא הגלגול של
- הדור שיצאו ממצרים (שער הגלגלים הקדמה כ': לקוטי תורה וספר הליקוטים (להאריז"ל) שמות ג, ד), שבשכר נשים צדקניות שבדורנו זוכים לגאולה האמיתית והשלימה.
- 12) כמ"ש ביצי"מ – בא י, ט.
- 13) דלכא' ישנו ענין התחומין כו' – ראה עירובין מג, ב. רמב"ם הל' נזירות פ"ד ה"א ובנ"כ שם. וראה גם לקו"ש ח"א ע' 272. ובכ"מ.
- 14) תהלים צג, ד.

לאחר שמאז כבר עברו **עשרות שנים**, הרי זה דבר ברור שהדבר היחיד שעדיין לא נעשה הוא, להביא לידיעתו של כאו"א מישראל שקיום הלכה זו ברמב"ם הוא ענינו הפרטי!

ועפ"ז מובן מדוע אין ברירה ומוכרחים לדבר פעם אחר פעם ולהרעיש ללא הרף אודות הקיצין, אודות ימות המשיח וכל הפרטים שבזה, כדי שידעו את העיקר, אשר אין הכוונה רק אודות המדובר בספרים כו', אלא בהלכה מפורשת הנוגעת לכאו"א אנשים נשים וטף וכולם יחד (ובל' המגילה "ביום אחד") באופן ד"קהל גדול"¹¹ לשון יחיד.

וזוהו גם הטעם לדיבור אודות ז' מצוות בני נח דוקא בזמן האחרון (דאי משום ביטול הסכנה בלבד, כנ"ל, הרי גם זה נתחדש כבר לפני כו"כ שנים):

ביאת משיח צדקנו קשורה, כמובן, בשינוי במצב העולם, ומכיון שרואים שכבר נפעל שינוי בעולם (כנ"ל) ואעפ"כ עדיין לא בא, הרי זה גופא מוכיח ומחזק את הנ"ל, שמעתה הפעולה בזירוז הגאולה נעשתה ענינם הפרטי של כל אחד ואחת!

ג. ויש לעורר אשר לגודל חשיבות הענין, כדאי ונכון שבכל אסיפת כו"כ מישראל יזכירו ויעוררו:

הקשיבו יהודים!

הוספת מעשה אחד ע"י כאו"א מכם – ובפרט ע"י שלשה יהודים ביחד – יכולה להיות המעשה שהוא ה"מכה בפטיש" לפני הגאולה האמיתית והשלימה.

ובהוספה – דע"פ הלכה "מכה בפטיש" יכול להיות ברגע כמימרא, [ונפק"מ להלכה, בהלכות שבת¹² וכמובא גם (ברמז) בפרש"י¹³ בנוגע למעשה בראשית (ובאריכות יותר –

11) ירמ' לא, ז.

12) ראה לקו"ש ח"ה ס"ע 31 ואילך. וש"נ.

13) בראשית ב, ב.

במדבר¹⁴) בענין "זיכל אלקים ביום השביעי"¹³.

ד. כאמור לעיל, זהו הביאור היחיד בענין זה, לאחר חיפוש, וביגיעה, ביאור מספיק לקושיא הגדולה הנ"ל: "היתכן?! ו"עד מתי"?!...!

ובפרטיות יותר:

מעתה ההשתדלות להביא את הגאולה היא עבודת הרבים, רבים כפשוטו, אנשים, נשים וטף.

דהנה, ישנם ענינים שלגביהם צ"ל לאחרי גיל בר-מצוה, בענינים אחרים צ"ל מעל גיל עשרים (ולדוגמא – מחצית השקל, כמפורש בכתוב, בשיעור חומש היומי "מבן עשרים שנה ומעלה"¹⁵), ועד"ז ישנם ענינים השייכים דוקא ל"בן ארבעים לבונה"¹⁶ (דהיינו, להיות פוסק דינים¹⁷), ו"בן חמישים", "בן שישים" או "בן שבעים" וכו' וכו' –

אבל, לאידך גיסא, ישנם דברים כאלו ששייכים לכאו"א ממש, אנשים נשים וטף.

ובנדוד" – ע"פ המבואר לעיל בארוכה מובן, שפסק-דין הרמב"ם הנ"ל נוגע לכאו"א ממש;

וגם אם עד עתה הי' אפשר לצאת ידי חובה בלימוד ההלכה בלבד, הנה לפי מהלך העולם כעת יש לשוב וללמוד את ההלכה, לימוד בשטורעם הכי גדול, עד שיהא לימוד המביא לידי מעשה – "מעשה אחד" שיביא "ישועה והצלה לעולם!"

לאחר שעבר כבר גם הקץ שנאמר ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו וכבר אין מי שביכלתו לחשב קיצין – ויתירה מזו, אין צורך בחישוב קיצין, "גענוג חשבונות", ו"כלו כל

14) ב"ר פ"י, ט.

15) תשא ל, יד.

16) אבות ספ"ה.

17) ראה רמ"א יו"ד סרמ"ב סל"א.

המדור מוקדש לעילוי נשמת

ח'ה מושקא ושטערנא אסתר ע"ה כנות - יבלחטי"א - הרה"ח ר' אפרים זאב שמואלי שיהי' נלב"ע ביום כ"א מנחם-אב ה'תשס"ד

ולע"נ הוריו: ר' ברוך אשר ב"ר זאב ע"ה שמואלי - נפטר ביום ש"ק פ' בהעלותך, י"ד סיון ה'תשס"ג ומרת גי'שא גני' בת ר' אפרים ע"ה - נפטרה ביום ש"ק פ' ויחי, ט"ז טבת ה'תשס"ד

ת. נ. צ. ב. ה.

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים העווד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

הגאולה תבוא בזכות פעולתן של נשים צדקניות שבדורנו

א. בנוגע לכללות הענין דתרומת המשכן, מודגשת מעלתן המיוחדת של נשי ישראל – כמפורש בפרשת ויקהל¹ "ויבואו האנשים על הנשים", היינו שהנשים קדמו לאנשים בהבאת תרומת המשכן.

[ועד² מציינו בנוגע לכללות נתינת התורה – שלכל לראש נאמר² "כה תאמר לבית יעקב", "אלו הנשים"³, ורק אח"כ "ותגיד לבני ישראל"² – הזכרים].

וענין זה מודגש גם בכללות הענין דמגילת אסתר – כמדובר כמ"פ⁴ שהמגילה אינה נקראת "מגילת מרדכי", ואפילו לא "מגילת אסתר ומרדכי", אלא "מגילת אסתר", בלבד – כדי להדגיש את גודל מעלתן של נשי ישראל.

ובכל שנה ושנה בימי הפורים מדגישים מחדש ענין זה – היינו, שכאשר נמצאים ב"ברוקלין" בימי הפורים דשנת תשמ"ב, חוזרים וקוראים "מגילת אסתר", תוך כדי הדגשה ששמה של המגילה מורה על גודל מעלתן של נשי ישראל, ומזה מובן עד כמה גדול כחה של אשה בישראל גם בימינו אלו.

ב. [. .] בנוגע לפועל:

מאחר שמעלתן של נשי ישראל גדול ביותר – צריכות הן להשתדל ולהוסיף בכל המבצעים השייכים במיוחד אליהן: נרות שבת קודש, כשרות האכילה ושת'י, וטהרת המשפחה.

והסדר בזה הוא – לכל לראש – הדלקת נרות שבת קודש, שענין זה שייך אצל בת ישראל עוד קודם שהיא מסוגלת לסייע לאמה במלאכת הבישול הקשורה עם כשרות האכילה ושת'י.

וכמדובר כמ"פ אודות גודל הענין דהדלקת נרות שבת קודש גם ע"י בנות קטנות [וענין זה קשור גם עם תרומת המשכן – כמבואר במדרשי חז"ל שקבלו תרומת המשכן גם מקטנים, ועד"ז מובן בנוגע לקטנות].

ובלשון אדמו"ר הזקן בספר התניא⁵: למרות שהקב"ה "ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין,

(1) לה, כב – בקשר לנדבת המשכן. וראה פרש"י

שם: "שהן (הנשים) היו שם בראשונה, והאנשים נטפלו להן".

(2) התוועדות תשמ"ב ח"ב ע' 937.

(3) מכילתא (פרש"י) שם.

(4) ראה שיחת תענית אסתר סי"ג ואילך

(5) רפמ"א.

(2) יתרו יט, ג.

לתשובה לאלתר לגאולה", ובכוונה שיתבוננו בדבר, מתוך התעניינות, ועד לתוצאות של מעשה בפועל!

ו. ע"פ כל האמור לעיל מובן בפשטות הטעם לאריכות הדיבור, לעיתים קרובות, הן בענין הגאולה והן בענין ההשפעה על אוה"ע לקיים שבע מצוות בני נח:

ריבוי הדיבור אודות הגאולה הוא מפני שעצם הדיבור בדבר מבטל את פיתויי היצר הרע שבא וטוען שעדיין חסרים לו ענינים אחרים ולמה לו לדאוג אודות משיח צדקנו והגאולה... בני ישראל כבר היו בגלות כל כך הרבה שנים, ובמילא מהיכי תיתי, שישוה בגלות עוד כמה שנים, ואפילו אם הגלות תמשך עוד אלף ותשע מאות שנה – גם לא איכפת לו!!! הוא עסוק בענינים חשובים!

ולכן חוזרים ומדברים על כך פעם אחר פעם כדי לעורר ולהזכיר שאין שום הבדל אם הוא אדם שעסוק בענינים גדולים וטובים או שאיננו עסוק, מדובר על כך ש"שכינתא בגלותא"²⁴, בני ישראל הם בגלות, וגם הוא עצמו נמצא בגלות, ואי לאו חושך הגלות לא הי' אומר דבר שכזה! ואדרבה – הא גופא ראי' שנמצא **בעמקי הגלות!**

ועוד ועיקר:

לדעת כל גדולי ישראל בזמן האחרון (ולאו דוקא רביים חסידיים) – עומדים עתה לאחר שכבר "כלו כל הקיצין" (כמבואר במפרשי התנ"ך על דניאל²⁵, מפרשים שנתקבלו ע"י יראי שמים ועד"ז בעוד כו"כ ספרים)!

ואין צורך בראיות לזה כיון שהדבר נראה ונגלה בעיני בשר, ובפשטות: כשלומדים את הגמרא בסיום וחותרים מסכת סוטה רואים שהכוונה **לרגעים אלו.**

ולכן, מובן שדוקא עכשיו הזמן לדבר

(24) זח"ג ד, ב. ועוד. וראה מגילה כט, א.

(25) קאפיטל יב.

הקיצין" בפשטות – צ"ל קיום ההלכה בפועל! וגם אם קיום ההלכה יהי' באופן כזה שיעשה "מעשה אחד" שלא לשמה, אלא על מנת להביא ישועה והצלה לעולם – הרי כבר פסק אדה"ז בהלכות ת"ת¹⁸ (ויסודו בגמרא מפורשת¹⁹) "לעולם יעסוק (או "ילמד") אדם בתורה ומצוות **שלא** לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה".

ותורת החסידות מוסיפה ומבארת ד"מתוך", היינו שה"לשמה" הוא ה"תוך" ד"שלא לשמה"²⁰.

ה. [. .] ויש להוסיף ולהדגיש דנוסף על הסימנים שבסיום מסכת סוטה, ברור שבזמננו "כלו כל הקיצין", כולל גם, ובפרט, מפני המעמד ומצב המיוחד דדורנו זה ולאחר כל מה שעבר על דור זה בפרט – ו"לא תקום פעמיים צרה"²¹.

ועוד ועיקר – מפני החושך הכפול והמכופל, עד כדי כך שצריך לעורר ולהתווכח וכו' אודות הזכרת משיח צדקנו וענין הגאולה, ולא רק הזכרה **בפה**, אלא גם אודות המחשבה אודות משיח...

ויתירה מזו: כיון שכל דבר קשור בתורה באה "טענה" חדשה – מכיון שאמרו חז"ל²² "ג' דברים באין בהיסח הדעת . . משיח מציאה", וכמש"נ על משיח "מצאתי דוד עבדי"²³, אשר לכן, הרי אדרבא **אסור** לדבר על משיח...

ואולם, נשיא דורנו בודאי ידע מחז"ל זה, ואעפ"כ צוה להדפיס את ההכרזה ד"לאלתר

(18) פ"ד ה"ג.

(19) פסחים נ, ב. וש"נ.

(20) ראה לקו"ש ח"כ ע' 50. ועוד.

(21) ל' הכתוב – נחום א, ט (וראה לקו"ש חכ"ג ע' 306 הערה 55).

(22) סנהדרין צז, א.

(23) תהלים פט, כא. וראה ב"ד פכ"ט, ג.

כאשר משיח יבוא הוא לא ידע משום קונצים, אלא יתבע - "אלה פקודי המשכן"? תרשום לי על פתק: כמה חסידים עשית שיהיו חסידים של הרבי!... על כמה יהודים פעלת שילמדו תת"ת?... על כמה יהודים פעלת שיבואו לומר את כל התהילים בשבת מברכים!...!

ב. [.] אלו שנסעו עדיין לא הגיעו לגיל עשרים שנה, והגם שראו את הרבי רק בקטנותם קודם שהגיעו להבנה והשגה, ולא זכו שישקיעו בהם ריבוי כחות, אעפ"כ הם נסעו בשמחה וטוב לבב, ללא שום פשט'לעך.

על-ידם תתמלא הכוונה העליונה ד"יפוצו מעינותיך חוצה", והם יביאו את המשיח.

ובמילא, הגם שאזניהם הגשמיות אינם שומעים זאת, אבל אצל יהודים גם כשנמצאים רחוק בגשמיות הברכה נמשכת למקבל - אזי שתהי' להם הצלחה מופלגה ללא שום מדידות והגבלות, ובעיקר בענין שלשמו הם נסעו, לייסד בית גדול בתורה, הן בנגלה והן בחסידות, וגם בית גדול בתפלה, כפי שהגמרא אומרת במס' מגילה, בעבודת התפילה (שדוקא עי"ז התומצ"ם הם כפי הדרוש), ושיקויים אצלם ה"ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה"3, עד ל"נחלה בלי מצרים"4.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ פקודי, מבה"ח אדר שני ה'תשכ"ז - בלתי מוגה)

(4) ברכות נא, א. וש"נ.

(3) בראשית כח, יד.

המדורים "דבר מלכות" ו"זמן הגאולה" מוקדשים

לע"פ אורי אהרן יואל בן יוסף ארי' לייב ז"ל - נלב"ע ביום ב' טבת ה'תשכ"ב ולעילוי נשמת פאולין רות בת ר' יצחק ע"ה - נלב"ע ביום ב' דחה"ש, ז' סיון ה'תש"ם ולעילוי נשמת מרת חשא ב"ר נטע אורי ע"ה ובעלה ר' יוסף ארי לייב ב"ר משה באר ע"ה ולע"פ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה שנאל יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה ולזכות זוג' - תבלחט"א - מרת ח'י רחל בת שפירנצא שנאל ולזכות כל בני משפחותיהם שיחיו - לברכות עד בלי די

אודות הגאולה ומכיון שאין יודעים מה עוד מעכב - לעסוק בפועל בכל ענין שע"פ תורה שייך לזה (כנ"ל).

ועד"ז בנוגע לדיבור בענין ז' מצוות בני נח: מכיון שעומדים בזמן קרוב לגאולה, לאחר ש"כלו כל הקיצין", מובן שעתה הוא הזמן המתאים ביותר להכין את העולם כולו להיות ראוי לגאולה - ותתקיים בו תכלית הכוונה ד"לשבת יצרה".

ז. ו"המעשה הוא העיקר" (ולא הדיבור בענין פלוני או בענין פלוני) - מעשה הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו ורואים במוחש שזהו הזמן הכי מוכשר והזמן הכי

אחרון להביא את הגאולה ע"י "מעשה אחד". וע"י עשיית "מעשה אחד" ועוד "מעשה אחד" כו', עד למעשים רבים, הנה, לכל לראש מקיים מצוות מלכו של עולם, וזוכה לחלקו בעוה"ז ולחלקו בעוה"ב, ועד שע"י המצוה, לשון "צוותא וחיבור"26, זוכה להתחבר בעצומה"ה ית'.

וסוף סוף יזכהו הקב"ה למצוא את אותו מעשה, דיבור או מחשבה שע"י"ז יביא "ישועה והצלה לו ולכל העולם כולו", ובפשוטות - גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו!

(26) לקו"ת בחוקותי מה, ג. מז, ב. ובכ"מ.

בהמשך למובא בסעיף א' בשיחה אודות הקשיים שהיו לאדמו"ר מהוריי"צ בקשר עם הקול קורא "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה", הבאנו צילום (מוקטן) ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א למזכירו הרה"ח ר' שלום מענדל שי' סימפסון על דו"ח שכתב מביקור אצל א' העסקנים בארה"ב בהוראת כ"ק אד"ש מה"מ, ובין השאר כתב כי לאחר שאדמו"ר מהוריי"צ יצא ב"קול קורא" לאלתר לגאולה והחל בכתיבת ס"ת של משיח - התרחק העסקן מליובאוויטש

זמן מצנרל
 (4) אע"פ ש' צ"ב ב"ה ה'תשכ"ג ז"ל א"ו אהרן ארי' לייב ז"ל
 סע"פ אורי אהרן יואל בן יוסף ארי' לייב ז"ל - נלב"ע ביום ב' טבת ה'תשכ"ב
 (ב'ניח' י"א, ז, קע"י ה'תש"ם) (ה'תש"ב) (ה'תש"ג) (ה'תש"ד) (ה'תש"ה) (ה'תש"ו) (ה'תש"ז) (ה'תש"ח) (ה'תש"ט) (ה'תש"ל)
 (ה'תש"א) (ה'תש"ב) (ה'תש"ג) (ה'תש"ד) (ה'תש"ה) (ה'תש"ו) (ה'תש"ז) (ה'תש"ח) (ה'תש"ט) (ה'תש"ל)
 (ה'תש"א) (ה'תש"ב) (ה'תש"ג) (ה'תש"ד) (ה'תש"ה) (ה'תש"ו) (ה'תש"ז) (ה'תש"ח) (ה'תש"ט) (ה'תש"ל)
 (ה'תש"א) (ה'תש"ב) (ה'תש"ג) (ה'תש"ד) (ה'תש"ה) (ה'תש"ו) (ה'תש"ז) (ה'תש"ח) (ה'תש"ט) (ה'תש"ל)

פענוח הכתי"ק: עפ"ז צריך הוא להתרחק מן כל אלו שאמרו קץ והם: ר' סעדי' גאון, רש"י (בפי' לדניאל ז, כה. ח, יד), רמב"ם (אגרת תימן), ראב"ע (דניאל יא, ל), בעלי התוס' עה"ת (הדר זקנים ר"פ וישב) הרמב"ן (בס' הגאולה), דון יוסף אבן יחיאל בפי' על המגילות ["בסוף ה' אלפים ת"ש שנה בקירוב"], ר"י אברבנל (בס' מעיני הישועה ובכ"מ) אוה"ח (ר"פ צו), הגר"א (פי' לספרא דצניעותא) מעשה אורג על המשניות (מע"ש פ"ה מ"ב) בשם האריז"ל. ועוד ועוד. וראה ג"כ סנה' צז, ב. זח"א קלט, ב.

הרמב"ם זועק לכל יהודי בכל רגע: אתה יכול להביא תשועה והצלה לעולם כולו!

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

[בנוגע לאפשרות דביאת משיח צדקנו בשבת ויו"ט, הנה,] ההגבלות ד"אין בנין בית המקדש בלילה¹ ואין בנין ביהמ"ק דוחה שבת ויו"ט² – אינם, כיון שכל הגבלות אלו הם דווקא כשבונים בידי אדם, אבל "מקדש העתיד שאנו מצפין בנוי ומשוכלל הוא יגלה ויבוא משמים³, ועד"ז ההגבלה דטומאת כהנים איננה, כמב' בפוסקים⁴.

וכמובן גם מהגמרא ופס"ד הרמב"ם "צריך כל אדם שיראה עצמו – לעולם – כל השנה כולה כאילו חציו זכאי כו', וכן כל העולם חציו זכאי כו', עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה" – מהלשון "לעולם", "כל השנה כולה" מובן, שזה יכול להיות בכל זמן ממש, ביום ובלילה, בשבת וביו"ט, כולל ברגע זה ממש ביום השבת (ללא הבט על ההגבלות לכאורה של תחומין⁵, וטירחא – אע"פ ששבת ענינה עונג), עאכ"כ שבשבת עצמו – עתה הזמן של רעוא דרעוין!

ומה שישנה השאלה: הרי כבר דובר כו"כ פעמים אודות זה שיכולים וצריכים להביא את משיח "נאו", ואודות ההוספה בהתעסקות במבצעים ובכל התרי"ג מצות וכו', ולשם מה צריכים שוב לייגע יהודים ("מאטערן אידן") ולא לתת להם לישון, ע"י עשיית התוועדות נוספת ושוב לדבר ע"ז, הרי אלו ענינים שכל אחד מבין לבד?

– אלא שזוהי "שאלה" על הרמב"ם: הרמב"ם הוא זה שזועק לכל יהודי – בתור הלכה לדורות – פעם אחת ועוד פעם ושוב פעם: הסתכל ותראה – בכל רגע ורגע ("לעולם", "כל השנה כולה") אתה יכול להכריע את עצמך ואת כל העולם ולהביא תשועה והצלה עבורך ועבור כל העולם!!

ובלשון הרמב"ם: "צריך כל אדם שיראה עצמו – לעולם – כל השנה כולה כאילו חציו זכאי כו', וכן כל העולם כאילו חציו זכאי כו', עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

הערה 64.

(1) שבועות טו, ב.

(4) כפתור ופרח פ"ו. שו"ת חתם סופר יו"ד סרל"ו.

(2) שבועות שם. יבמות ו, א.

וראה לקו"ש ח"ב ע' 220 ואילך.

(3) פרש"י סוכה מא, סע"א – ד"ה אי נמי. ר"ה ל, סע"א

(5) ראה עירובין מג, ב. וראה לקו"ש ח"א ע' 272. ועוד.

– ד"ה לא צריכא. ועוד (נסמנו בלקו"ש ח"ח ע' 418

"כל אדם", שזה כולל את כל בני ישראל ממש, הן אנשים והן נשים (כשהרמב"ם כותב "אדם" בספר ההלכות שלו הכוונה היא גם לאשה⁶), הן טף, בין "בנערינו" ובין "בזקנינו", בין "בבנינו" ובין "בבנותינו"⁷, ואדרבה – "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז למען צורריך להשבית אויב ומתנקם"⁸ – ביכלתו בכל רגע ורגע ("לעולם", "כל השנה כולה") להכריע את עצמו וגם את כל העולם כולו ולהביא לשם תשועה והצלה!

ואע"פ שאומרים זאת לאדם פעם אחת – כותב הרמב"ם ש"כל השנה כולה" – "לעולם", זאת אומרת, בכל רגע ורגע האדם צריך להסתכל ע"ז ככה. ולכן, אפילו אם אומרים לו זאת פעם אחת ברגע אחד, זועק לו את זה הרמב"ם שוב פעם ברגע שלאח"ז, ועוד פעם בכל רגע ורגע במשך כל השנה כולה!

והעיקר הוא, שאכן האדם יכול בכל רגע ורגע להביא ("אראפברענגען") תשועה והצלה לעצמו ולכל העולם כולו, וכאמור לעיל – ביום או בלילה, בשבת וביו"ט.

(משיחת ש"פ פקודי, פ' שקלים ה'תשד"מ – בלתי מוגה)

(6) ראה שד"ח כללים מערכת א' אות עג. אציקלופדי' (7) ל' הכותב – בא י, ט. תלמודית ערך אדם ע' קסג ובהנסמן שם. (8) תהלים ח, ג.

משיח לא ידע משום קונצים, אלא יתבע: תרשום לי כמה חסידים עשית שיהיו חסידים של הרבי!...

תרגום חפשי ללשון הקודש – בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. כאן המקום להזכיר לטובה, לברכה ולהצלחה מופלגה, את הבחורים השלוחים שנסעו אל מעבר לים, שתהי' להם הצלחה מופלגה למעלה מדרך הטבע, ללא שום מדידות והגבלות, והרי נסיעתם היא בשביל הפצת היהדות והפצת המעינות, וכפי שזה הי' אצלם בשמחה ובטוב לבב.

ולא כאלו האוחזים ומתעקשים להיות כאן דוקא, פה הם נשחקים ("צעריבן"), אינם עושים מאומה, מונחים בעינים של מה-בכך ואף יותר גרוע מזה.

באם היו הם במקום אחר, היו פועלים בהפצת המעינות והפצת היהדות, אבל כאן אינם עושים מאומה ומונחים בעינים של מה-בכך.

משא"כ הבחורים השלוחים הנ"ל, אצלם הי' ה"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך"¹ פשוט כפשוטו, ללא שום פשט'לאך!

[. .] בקרוב ממש יבוא משיח, ואזי הם (השלוחים) יהיו הראשונים שילכו לקבל פני משיח, ו"נערים פני זקנים ילבינו"² – הם יסחבו איתם את כל האחרים...

(2) סוף מס' סוטה.

(1) ר"פ לך.